

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

5. Fatum Calvinisticum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

libertate non everfa. Nulla ergo neque à stellis, neque ab ulla ferie caufarum est *neceffitas antecedens*. Ita est, non lucent in cœlo sidera otiose: alios in iram, alios in flavidum quendam languorem; alios lætos, subtristes alios gignunt; nullam tamen sanæ mentis homini ingerunt neceffitatem, nulli adimunt libertatem. Potest lætus triftari, & triftis naturâ, lætari: neque sanè quisquam in lætiffimos cachinnos effufior est, quàm cum melancholicus in rifum atque jocum erumpit. Qui autem ex pofitura stellarum bella, victorias, incendia, nuptias, magnatum mortes, prodiciones, fœdera, pacem, amicitias, inimicitias promittunt, & prædicunt, nã illi funt malo aftro nati, & in fuis factis inter infanos fcribendi! Hæc ille fapienter. Et in fine ejufdem cap. nomen *Fati* vitandum est homini Chriftiano, aut ita intelligendum, ut neque ab afttris, neque à caufarum ordine vis aut neceffitas liberæ hominis voluntati inferri exiftimetur: DEUS enim etiam, quæ liberè & contingenter futura funt, neceffariò & non contingenter, fed certò ac infallibiliter prævidet; & unicuique, fecundùm opera ejus, quæ prævidet, reddere ftatuit; præmia fecundùm misericordiam, five fupplicia fecundùm potestatem. Hinc ficut à Quintiliano, *fua quisque fortuna faber*, ita etiam fui dici quisque potest *Fati* auctor: prout enim fe gerit, ita recipit. Sic DEUS infallibiliter recepturum vidit, fic ab æterno prævifis delictis aut meritis, incommutabiliter ftatuit: Sic facta, antequam fierent, judicavit. Qua de caufa rectè Sophonias dixit c. 2. *Quærite dominum omnes mansueti terra, qui judicium eftis operati*: ita enim eftis operati, ficut DEUS ab æterno prævidit, judicavitque vos mercede dignos, quærite ergo Dominum, ut ab eo, quod meruiftis, accipiatis. Hæc ille.

V. (e) Non poffum hîc prætere, plenioris eruditionis caufa, *Fatum Calvinifticum*. Calvinus enim lib. 3. Inftit. c. 21. §. 2. ita loquitur. *Homines nudo Dei arbitrio, citra proprium meritum, in æternam mortem prædeftinantur & c. 23. §. 8. non dubitabo fimpliciter fateri, voluntatem Dei efle rerum neceffitatem, atque id neceffario futurum efle, quod ille voluerit*. Fatuè & impiè, nam quid aliud hinc confequitur, quàm desperatio, cujus hoc eft dilemma: vel ab æterno fum prædeftinatus ad gloriam, vel reprobatus ad fupplicium: fi prædeftinatus, neceffariò falvabor, etfi peffimè vixero: fi reprobatus, neceffariò damnabor, etfi ye-
lim benè vivere. Hoc argumento nixus eft Ludovicus Landgravius Thuringiæ, ut fcribit Cæfarius lib. 1. c. 27. Hic propter deploratam
vivendi

S s s

(e) *Fatum Calvinifticum.*

vivendi licentiam, à viris religiosis correptus & graviter monitus, ut ad bonam rediret frugem, antequam inopina morte praveniretur: pro excufatione hoc adferebat: Si prædestinatus sum, nulla peccata poterunt mihi regnum cœlorum auferre: si reprobus, nulla bona opera conferre. Sed docuit illum Medicus tam animi, quàm corporis, quantum à vero aberraret. Nam vocatus ad medendum in valetudini Principis, hoc ariete eum concussit: Domine, frustra me vocasti: aut enim ex hoc morbo moriturus es, aut provicturus: si prius, nihil juvabit medicina, conclamatus es; sin' posterius, sine medicamine convalebis. Cùm ille nihilominus urgeret applicationem medicinæ: posse enim fieri, ut ejus efficaciam sanitati redderetur; subintulit Medicus: rectè verò, si putas vitam corporis conservari posse adhibito pharmaco; cur non itidem credis, salutem animæ te consecuturum, si adhibeas poenitentiae sacra remedia? vicit prudentia Medici, & morbum à corpore, errorem depulit ab animo. Porrò dilemma illud sic explicandum est. Si prædestinatus sum, id est, à Deo ordinatus ad vitam æternam per certa media, quæ in mea potestate sunt, consequendam; certò consequar vitam æternam, si illa media adhibuero. Rursum si sum reprobatus, id est, si à Deo ordinatus sum ad infernum propter peccata mea, quæ liberè commissurus sum; certò damnabor, si illa peccata commiserò. Becan, lib. 3. c. 4.

VI. (f) Fatum etiam inducit Lutherus, dum contra libertatem arbitrii insurgit his verbis in assert. art. 36. Liberum arbitrium est figmentum in rebus, seu titulus sine re: quia nulli est in manu sua quispian cogitare mali aut boni; sed omnia sub Deo sunt, contra quem nihil possumus. Quod & Poëta voluit, quando dixit: *Certa stant omnia lege.* Ex quo deducitur, nihil fieri Deo permittente, sed quæcunque fiunt, fieri Deo volente; & hanc Dei voluntatem esse rerum necessitatem. Hæc Lutherus. (g) Huic falsitati reclamant veritas per Siracidem cap. 15. *Apposuit tibi DEVS ignem & aquam: ad quod volucris, porrige manum tuam. Ante hominem vita & mors, bonum & malum: quod placuerit ei, dabitur illi.* Habet nempe se liberum arbitrium instar libræ, cujus libripens est homo: balances sunt ignis & aqua, bonum & malum, præmium & supplicium, ac in utrumlibet propensio, aut utriuslibet electio. Ex libero arbitrio homo fit. 1. Similis Deo & Angelis. 2. Eminet cæteris creaturis. 3. Est dominus sui ipsius, suarumque actionum. 4. Capax est virtutis. 5. Capax est meriti. 6. Promeretur vitam & glo-

(f) Fatum Lutherianum. (g) Fatum Catholicum.